

Tematické okruhy k bakalářské státní závěrečné zkoušce z hudební výchovy

Hudební výchova se zaměřením na vzdělávání (B-HV3S)

Státní zkouška sestává z části **praktické**, ve které student prokazuje dovednosti z oblasti hry na nástroj a hlasové výchovy, a **teoretické**, kde odpovídá na 2 otázky (jedna z oblasti A, jedna z B).

Praktická část

1) Hra na nástroj a hlasová výchova

- přednesová skladba libovolného stylového období v trvání minimálně 4 minut
- praktické provedení diatonické modulace
- pěvecká realizace tří připravených lidových písní s vlastním nástrojovým doprovodem
 - transpozice do všech tónin odpovídajícího tónorodu
 - nejméně jedna píseň musí být vícehlasá
 - u vícehlasé písně je vyžadována pěvecká znalost všech hlasů

2) Sbormistrovství

- základní dirigentská technika a s ní související pojmy (postavení, příprava, zdvih, nástupy a závěry na různých dobách taktu, dělení, lomení, předtaktí, taktovací schémata od dvou do sedmi, tempové, dynamické a výrazové odlišnosti)
- partitury:
 - o B. Smetana: *Má hvězda, Přiletěly vlaštovičky, Západ slunce*
 - o L. Janáček: *Ondraš, Ondraš!, Na tych fojtových lukach, Pan Buh vam zaplat'!*
- posluchač prokáže schopnost orientace v uvedených partiturách po stránce formální, harmonické, výrazové, pěvecké a instrumentální (zpěv a hra partů) a dirigentské (za doprovodu klavíru).

Didaktická část

Činnostní pojetí HV na ZŠ a SŠ

- vokální činnosti
- instrumentální činnosti
- hudebně-pohybové činnosti
- poslechové činnosti

Teoretická část

A. DĚJINY HUDBY

- 1) Hudba v českých zemích od nejstarších památek do r. 1620
- 2) Hudba českého baroka
- 3) Hudba evropského baroka
- 4) Raný romantismus
- 5) Novoromantismus
- 6) Klasicko-romantická syntéza
- 7) Pozdní romantismus
- 8) Národní školy
- 9) Romantismus v české hudbě
- 10) Vznik hudebního klasicismu, vídeňský klasicismus
- 11) Hudební klasicismus v Českých zemích
- 12) Parametr barvy v hudbě 20. století
- 13) Neo-styly a jejich principy, hlavní představitelé
- 14) Impresionismus
- 15) Dodekafonie, serialismus, postserialismus a postmoderna
- 16) Česká hudba 20. a 21. století

B. HUDEBNÍ TEORIE

- 1) Vývoj a systém stupnic
- 2) Akordy z hlediska akordiky
- 3) Modulace
- 4) Chromatické akordy v systému funkční harmonie
- 5) Systematika a stručná charakteristika jednotlivých skupin hudebních nástrojů
- 6) Hudební formy od gregoriánského chorálu po moteto
- 7) Hudební formy renesance a baroka
- 8) Hudební formy od klasicismu po dnešek

Doporučená literatura

-
- BÁRTOVÁ, Jindřiška, Miloš SCHNIERER a Věra ZOUHAROVÁ. *Dějiny hudby*. 2. rev., dopl. a rozš. vyd. České Budějovice: Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, 1992. 64 s. ISBN 8070400609.
 - CRHA, Bedřich a Petr HALA. *Technika klavírního doprovodu lidových písní*. Brno: Masarykova univerzita, 2003. 115 s. ISBN 80-210-3094-1.
 - ČERNUŠÁK, Gracian. *Dějiny evropské hudby [Černušák, 1974]*. 5. dopl. vyd. v Pantonu 3. Praha: Panton, 1974. 526 s.
 - EINSTEIN, Alfred. *Hudba v období romantizmu*. Bratislava: OPUS, 1989. ISBN 80-7093-003-9.
 - GRIGOVÁ, Věra. *Všeobecná hudební nauka*. 2. upr. vyd. Olomouc: Alda, 2001. 225 s. ISBN 80-85600-46-3.
 - HRČKOVÁ, Naďa. *Dějiny hudby*. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2005. 167 s. ISBN 8024905248.
 - MICHELS, Ulrich. *Encyklopedický atlas hudby*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2000. ISBN 80-7106-238-3.
 - KOFRONĚ, Jaroslav. *Učebnice harmonie*. 10. upr. vyd. Praha: Editio Bärenreiter Praha, 2002. 178 s. ISBN 80-86385-14-0.
 - NAVRÁTIL, Miloš. *Dějiny hudby : přehled evropských dějin hudby*. [2. vyd., upr. a dopl.]. Olomouc: Votobia, 2003. 367 s. ISBN 8072201433.
-

- SEDLÁK, František a Rudolf SIEBR. *Didaktika hudební výchovy I: na prvním stupni základní školy*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985.
 - SEHNAL, Jiří a Jiří VYSLOUŽIL. *Dějiny hudby na Moravě*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 2001. Vlastivěda moravská. Země a lid. Nová řada. ISBN 80-7275-021-6.
 - *Slovník české hudební kultury*. Edited by Jiří Fukač - Jiří Vysloužil - Petr Macek. 1. vyd. Praha: Editio Supraphon, 1997. 1035 s. ISBN 80-7058-462-9.
 - SMOLKA, Jaroslav. *Dějiny hudby*. Vyd. 1. Brno: TOGGA agency, 2001. 657 s. ISBN 80-902912-0-1.
 - ŠAFAŘÍK, Jiří. *Dějiny hudby*. Praha: Votobia, 2002. 409 s. ISBN 8072201263.
 - ZENKL, Luděk. *ABC hudební nauky [Zenkl, 1986]*. 4. vyd. Praha: Supraphon, 1986. 197 s.
-